

Alocuțiunea Primului-ministru Călin Popescu-Tăriceanu la Conferința internațională în domeniul industriei ospitalității „Hospitality Trends – Bucharest”

Doamnelor și domnilor,

Într-adevăr este greu și pentru mine să fac preziceri, estimări cu privire la viitorul economiei românești dar, totuși, câteva elemente, doresc să vă prezint astăzi și care, în opinia mea și nu numai a mea, indică totuși un viitor care să vă dea încrederea necesară că investițiile dumneavoastră în România vor fi profitabile și de aceea merită să le faceți.

Am să încerc să explic: în primul rând, trebuie să facem o analiză a performanțelor României în ultimii ani și a modului în care România, în următorii ani, va evolua. Creșterea economică a României în ultimii ani este una constantă și este, evident, determinată de câțiva factori, printre care discrepanța dintre cerere și ofertă, care a fost un motor extrem de puternic, nevoia de modernizare a României, de ameliorare și extindere a infrastructurii în general, precum și - trebuie să recunoaștem - aportul pe care fondurile europene nerambursabile l-au adus la evoluția economică.

Totodată, trebuie să menționez că, în ultimii ani, am avut o politică economică prudentă care a vizat, în primul rând, încadrarea în criteriile pactului de stabilitate: deficitul bugetar a fost ținut sub control, cheltuielile publice de asemenea, iar o cotă foarte ridicată care a depășit 15% din buget s-a dus către investiții. Aceste tendințe vor continua și în anii care urmează. Sigur, suntem în momentul unei crize financiare fără precedent la nivel mondial care nu poate să nu aibă efecte. Care vor fi efectele asupra economiei românești? Nu vor fi efecte legate de sistemul bancar. Banca Națională a ținut în mână sistemul bancar într-o manieră fermă, a controlat foarte profesionist modul în care a crescut sistemul bancar și, astăzi, în România, putem să spunem, fără nici un fel de rezervă, că avem un sistem bancar solid care nu pune probleme. Este o manieră, așa spune, prudentă, caracteristică bancherilor, și Banca Națională a făcut acest lucru și iată că suntem feriți de surprize neplăcute. Totuși, spuneam, anumite efecte probabil se vor simți. La ceea ce vă gândiți și dumneavoastră mă gândesc și eu. Criza de lichidități generală va face ca creditele să fie mai scumpe, și deci orice investiție va trebui gândită de două ori. Prin urmare, este posibil ca în perioada care urmează să existe un anumit impact asupra investițiilor, datorită scumpirii creditului și nu numai la ceea ce numim investiții, dar probabil și la ceea ce înseamnă creditele pentru consum. În rest, așa spune că avem o bază economică solidă, o industrie în care s-a investit foarte mult și care a început să producă mai mult și mai competitiv. Nivelul de productivitate a crescut continuu în ultimii ani și, prin urmare, competitivitatea economiei românești nu va trebui să se bazeze în continuare pe prețul scăzut al forței de muncă. Cei care cred că în economia românească pot să facă investiții datorită prețului scăzut al forței de muncă se vor înșela. Cred că trebuie să se gândească să facă investiții care să fie competitive și cu productivitate înaltă, pentru a se putea menține în evoluția generală a economiei românești, precum și a celorlalte state care au aderat la Uniunea Europeană.

Pentru perioada următoare, marile direcții ale dezvoltării economice a României vor trebui să aibă la bază o strategie axată pe două elemente fundamentale: în primul rând, dezvoltarea binomului educație-cercetare. Atât educația, cât și cercetarea au cunoscut în ultimii ani și vor cunoaște și în continuare alocări ridicate, sume financiare considerabile care să permită în România existența unui învățământ performant și a unui sector de cercetare, dezvoltare, inovare

care să funcționeze ca o locomotivă, pentru viitoarele activități economice, pentru industriile viitorului și care să poată să țină România la un nivel de competitivitate cu celelalte țări europene.

În momentul de față, sectorul educației primește 6% din Produsul Intern Brut și această tendință se va menține în anii următori.

În ceea ce privește cercetarea, dacă în urmă cu patru ani pentru cercetare erau alocate fonduri de aproximativ 120 de milioane de euro, anul acesta cercetarea românească a primit aproape un miliard de euro, deci o creștere substanțială și sigur că ceea ce ne dorim este să atingem obiectivele stabilite de agenda Lisabona și, anume, 1% din PIB, fonduri publice pentru cercetare, 3% fonduri pentru cercetare, 3% din PIB însemnând fonduri publice și fonduri private.

Fără un sistem educațional performant, fără un domeniu al cercetării și inovării care să ne pună la același nivel cu celelalte state europene, România nu va putea să devină țara competitivă și țara care să aibă posibilitatea să-și exploateze potențialul la nivelul dorințelor noastre și la nivelul capacităților. Spuneam deci că aceasta este prima direcție strategică, pe care vom continua să mergem.

A doua direcție strategică, fără îndoială, trebuie să o reprezinte dezvoltarea infrastructurii, cu precădere a infrastructurii de transport. Dacă astăzi este un lucru evident pentru toată lumea este că dezvoltarea economică în continuare nu va putea fi susținută în același ritm și România, după cum știți, cunoaște un ritm de creștere economică de excepție, 9% creșterea Produsului Intern Brut pentru anul acesta. Deci, infrastructura de transport va trebui să primească fonduri consistente, pentru a fi pusă în acord cu ceea ce trendul de creștere economică cere. Am stabilit pentru bugetul anului viitor și pentru anii următori ca alocațiile pentru infrastructură să totalizeze, de asemenea, minimum 6% din Produsul Intern Brut. Trebuie să țineți cont că aici vorbim despre fonduri de la bugetul de stat și fonduri europene. Pe exercițiul financiar european 2007-2013, România va primi nu mai puțin de 30 de miliarde de euro, sumă considerabilă care, desigur, își va face simțit efectul pe deplin în economia românească, și pe zona de infrastructură, de transport, suma pe care o vom primi de la Uniunea Europeană va totaliza nu mai puțin de 4,5 miliarde de euro.

Această sumă nu este suficientă pentru aducerea nivelului infrastructurii la nivelul pe care mulți îl așteaptă. Ar trebui să țineți cont că această sumă nu face decât să se adauge contribuțiilor de la bugetul propriu pentru dezvoltarea infrastructurii. Ceea ce doresc să subliniez este că în orice țară care cunoaște un ritm de creștere economică foarte ridicat, infrastructura nu poate să țină pasul cu dezvoltarea economiei. Ceea ce va trebui să facem în anii următori și ceea ce s-a început deja este punerea în practică a marilor proiecte. În primul rând, este vorba de rețeaua de autostrăzi care aparține rețelei europene /.../ și, după cum știți, sunt deja în lucru traseele din Coridorul IV paneuropean atât pentru transportul rutier, cât și pentru transportul feroviar și naval.

Desigur, sunt și alte proiecte importante de infrastructură la care vreau să mă refer și care vor fi începute în perioada următoare. Este vorba despre autostrada nord-sud care va lega sudul României de nordul țării, de Moldova, și va permite transportul mărfurilor pe axa nord-sud, țările baltice până în sud, la Mediterană; și, de asemenea, un proiect important la care doresc să mă refer este autostrada care va lega Moldova de Transilvania, va face legătura cu autostrada Brașov-Oradea în așa fel încât, la nivelul dezvoltării teritoriale, să nu apară discrepanțe între zonele din vestul țării și cele din estul țării. Știm cu toții că rețeaua de drumuri și de autostrăzi

este un factor esențial pentru atragerea de investiții și pentru dezvoltarea economică, așadar acesta va fi un element cheie pentru perioada următoare.

Sunt alte domenii care vor trebui avute în vedere: domeniul sănătății, domeniul agriculturii și dezvoltării rurale. România are un potențial extraordinar în agricultură și acest lucru se vede anul acesta pentru că o pondere importantă și o influență importantă asupra creșterii economice este datorată agriculturii. Sumele pe care le vom cheltui pentru dezvoltare rurală și modernizarea agriculturii sunt foarte ridicate. Din pachetul european de finanțare pe bugetul 2007-2013 vom avea nu mai puțin de zece miliarde de euro care vor merge către agricultură și dezvoltare rurală. Trebuie să ținem cont, de asemenea, că în România o treime din populație încă trăiește în mediul rural, ceea ce nu înseamnă neapărat că este dependentă de agricultură, dar este legată de mediul rural, ca atare avem obligația de a ridica nivelul infrastructurii și utilităților în așa fel încât în mediul rural să se poată vorbi, de asemenea, de investiții și locuri de muncă. Nu vreau să vorbesc foarte mult despre turism pentru că este un teren în care probabil vă pricepeți cu mult mai bine decât mine.

România poate să devină și ne dorim să devină o destinație importantă pentru turism, dar industria hotelieră nu se bazează numai pe turismul de vacanță, ci de asemenea pe ceea ce numim componenta de afaceri; din acest punct de vedere, cred că în multe din orașele României, multe din regiunile României, ca de altfel și în București, există încă un deficit puternic de spații de cazare pentru ceea ce înseamnă mediul de afaceri. Cred că trebuie avut în vedere acest potențial, ca de altfel și componenta de turism clasic. Sunt două destinații care, probabil, vor trebui avute în vedere în mod special în perioada următoare, pentru că eu cred că acestea reprezintă atuurile României, atuurile majore ale României în domeniul turismului. Mă refer aici în principal la Delta Dunării și la nordul Bucovinei, zona în care sunt mănăstirile din secolele XIV, XV, XVI și care reprezintă - după cum știți - monumente de arhitectură sub umbrela UNESCO. Acestea cred că ar fi punctele importante de atracție turistică pentru România. Sigur, în rest vorbim de avantajele pe care le are orice țară care dispune de un relief variat mergând de la litoral, la mare, până la zona de munte pentru schi.

Însă cred că, pentru ceea ce vă interesează pe dumneavoastră, este important cum va evolua în mod special economia. Bazele economice solide, economia sănătoasă care s-a construit în ultimii ani, nu vor putea să nu aibă o influență decisivă asupra economiei românești și în anii care urmează. De aceea, toți economiștii consideră că România se va înscrie în continuare pe un trend de creștere economică. Probabil că, din cauza crizei financiare mondiale, ritmul de creștere al economiei românești nu va mai fi același ca în acest an, în care vom înregistra un nivel de excepție. Probabil că va exista o relativă încetinire în perioada următoare, dar ceea ce vă pot spune cu certitudine este că ritmul de creștere economică a României va fi cu mult peste media europeană, iar acest lucru se datorează, evident, elementelor la care m-am referit - alocații bugetare importante, fonduri europene, dar și faptului că, în perioada următoare, numai dacă vom ține cont de un nivel de economisire de 10%, vom avea cel puțin aproximativ 12 până la 14 miliarde de euro bani românești, care vor trebui să fie investiți în economie. Ca atare, în perioada care urmează, eu prevăd o creștere economică care va face ca România, într-un orizont de timp rezonabil, să devină probabil a șaptea putere economică a Europei. Este, dacă vreți, un obiectiv ambițios, dar, în același timp, și un orizont realizabil care se va putea atinge bazându-ne pe eforturile comune ale cetățenilor, ale investitorilor, ale dumneavoastră, ale guvernului, ale autorităților locale. Cu toții ne dorim ca aceste investiții să rodească. Important este ca într-o țară investițiile să rodească, să existe stabilitate politică și stabilitate economică. Din punct de vedere politic, România este membră a NATO, este membră a Uniunii Europene, se bazează pe o arhitectură instituțională care este similară cu cea din statele europene. Aceste elemente conferă stabilitate pe termen lung din punct de vedere politic. Din punct de vedere economic, România

fiind membră a Uniunii Europene și având un obiectiv clar definit - acela de a adera la zona euro în 2014, suntem, dacă vreți, chiar dacă ar exista la un moment dat tentația unor derapaje, suntem obligați să ne încadrăm în criteriile de la Maastricht. Prin urmare, controlul deficitului bugetar este un element fundamental care nu poate să depășească 3%, iar acesta este un gaj de soliditate a economiei în anii care urmează. Investițiile de care v-am vorbit și care vor trebui să continue într-un ritm și mai accelerat vor da acest impetus de creștere continuă economiei românești. Avem, în momentul de față, un avantaj de care am vorbit anterior: este avantajul costului forței de muncă. Este însă un avantaj trecător, extrem de util României astăzi, dar care nu poate să fie un element pe care investitorii să se bazeze pe termen lung. Este evident că nivelul salariilor va trebui să crească în anii care urmează. Există presiuni și așteptări foarte mari și așa spune că în mod natural, și de aceea cred că cei care gândesc investiții în România, trebuie să gândească o investiție ca în oricare altă țară europeană, în care costurile forței de muncă astăzi sunt la un nivel poate mai atractiv, dar în perioada care va urma vor ajunge să fie, să spunem, aproape competitive și la același nivel cu celelalte țări europene. Deci, factorul primordial va fi realizat de productivitate și de investițiile în elementul tehnologic care să dea competitivitatea investiției și profitabilitatea ei.

Nu-mi rămâne decât să vă urez mult succes în dezbaterile pe care le aveți, iar ceea ce vă transmit în mod clar și fără ezitare este să aveți încredere în performanța economiei românești în anii care urmează, pentru investițiile pe care doriți să le faceți. Vă mulțumesc pentru această ocazie și mult succes în continuare.

Emitent: Guvernul Romaniei – Biroul de presa

Data: 06.10.2008

Sursa: www.gov.ro